

BUILDWISE VERVOEGT ENERGIE- GEMEENSCHAP GREENBIZZ.ENERGY

LOKALE ENERGIEPRODUCTIE SAMEN OPTIMAAL BENUTTEN

In februari 2025 werd Buildwise lid van de energiegemeenschap Greenbizz.Energy. Net als een twintigtal andere ondernemingen in het bedrijvent centrum Greenbizz Brussels kan Buildwise voor haar twee testhallen op de site sindsdien tegen een interessant tarief gebruikmaken van de opbrengst van de pv-installatie op het dak. Op technisch vlak vergde dat weinig tot geen aanpassingen; administratief en organisatorisch kwam er wel het nodige bij kijken.

De pv-installatie op het dak van Greenbizz Brussels is goed voor 240 kWp. Via de energiegemeenschap wordt de opbrengst onder zo'n twintig bedrijven gedeeld.

Greenbizz.Energy is wat men noemt een hernieuwbare-energie-gemeenschap. Dit houdt in dat energie afkomstig uit hernieuwbare bronnen - in het geval van Greenbizz gaat het om de productie van een pv-installatie van 240 kWp - onder verschillende verbruikers gedeeld wordt. Net zoals in andere energiegemeenschappen moet het gaan om een uitwisseling tussen minimum één producent en twee verbruikers, waarbij het delen verder strekt dan enkel het eigen gebouw en producten en gebruikers zich in een juridische entiteit zoals een vzw of coöperatie verenigen. Een energiegemeenschap is immers een rechtspersoon. Zo onderscheidt een energie-gemeenschap zich van andere vormen van energiedelen zoals het peer-to-peer delen tussen twee personen of het delen van energie binnen eenzelfde gebouw. In het geval van een hernieuwbare-energiegemeenschap moet de gemeenschap daarenboven zelf eigenaar zijn van de productie-installatie.

LOGISCHE KEUZE

Het initiatief voor de oprichting van Greenbizz.Energy kwam van WeSmart. Als beheerder van energiegemeenschappen en toenmalig resident van Greenbizz Brussels zag WeSmart in het bedrijventerrein immers heel wat potentieel. "Het was een no-brainer", oordeelt CEO François Bordes. "Toen we het idee in 2020 lanceerden, waren

Slimme meters zijn voor energiedelen noodzakelijk. Via extra dongles op de P1-poort kan ook de gebruiker optioneel real-time data uitlezen.

onze eigen kantoren in Greenbizz gevestigd. De pv-installatie op het dak zorgde voor een enorme pv-opbrengst, maar die werd duidelijk onderbenut en grotendeels - aan een erg lage prijs, nota bene - opnieuw in het net geïnjecteerd. Waarom zouden we die energie dus niet onder de kantoren en ateliers op de site verdelen? Op die manier konden we de beschikbare energie optimaal lokaal verbruiken, het net ontlasten én de prijs voor gebruikers doen dalen." Uit een eerste simulatie bleek alvast dat het gebruikersprofiel van de in Greenbizz actieve bedrijven - een mix van klassieke kantoren, productiebedrijven en horeca en catering - voldoende gediversifieerd was om een gespreid verbruik doorheen de dag te realiseren en de pv-opbrengsten dus zo ruim mogelijk te benutten. De slimme meters die voor energiedelen noodzakelijk zijn, werden op korte termijn door Brussels distributienetbeheerder Sibelga geïnstalleerd. Op technisch vlak stonden de sterren met andere woorden goed.

WETTELIJK KADER

Juridisch was de oprichting van Greenbizz.Energy een ander verhaal. De huidige regelgeving omtrent energiegemeenschappen bestond in 2020 immers niet. "Van meet af aan zijn we in overleg getreden met distributienetbeheerder Sibelga en energieregulator Brugel. Alvorens we in 2021 via een derogatie groen licht kregen voor ons piloot-

project, moesten we duidelijkheid scheppen over de perimeter van het project, de deelnemers, enzovoort. Pas in 2023 volgde de huidige regelgeving en werden we officieel een hernieuwbare-energie-gemeenschap."

De definitie van het wettelijk kader maakt de oprichting van een energiegemeenschap vandaag aanzienlijk eenvoudiger, al is er volgens F. Bordes ook nu nog ruimte voor verbetering. "Aangezien de richtlijnen voor energiegemeenschappen in regionale wetgeving vervat zitten, zijn er in België naargelang de locatie van het project andere definities, regels en procedures van toepassing. Daarenboven maakt elk gewest onderscheid tussen verschillende types. In Vlaanderen en Wallonië gaat het om de energiegemeenschap van burgers enerzijds en de hernieuwbare energiegemeenschap anderzijds; in Brussel is er met de lokale energiegemeenschap nog een derde categorie. In sommige gevallen moet de gemeenschap zelf eigenaar zijn van de productie-installatie, in andere gevallen niet. Soms mogen grote ondernemingen wel deelnemen, in andere gevallen zijn ze uitgesloten. Dat zou nog vereenvoudigd kunnen worden."

ADMINISTRATIE STROOMLIJNEN

Juridische en administratieve complexiteiten zetten nog steeds een rem op heel wat projecten. Lange tijd weerhielden ze ook Buildwise, dat al sinds 2021 in Greenbizz gevestigd is, maar zich pas in 2025 bij Greenbizz.Energy aansloot, van deelname aan de energiegemeenschap. "Met vestigingen in zowel Vlaanderen als Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest streven we zoveel mogelijk naar harmonisatie", vertelt Arnaud Deneyer van Buildwise. "De afwijkende regelgevingen in de verschillende gewesten maken dat uiteraard niet eenvoudig. Aangezien de testhallen in Greenbizz relatief gezien maar een heel beperkt aandeel van ons totale energieverbruik vertegenwoordigen, werd lange tijd gedacht dat de bijkomende administratieve last niet in verhouding stond. Dat idee hebben we inmiddels gelukkig laten varen."

Als beheerder van de energiegemeenschap probeert WeSmart de administratieve lasten in Greenbizz inderdaad zoveel mogelijk te beperken. Zo werd bij de oprichting van Greenbizz.Energy een

advocaat onder de arm genomen voor het opstellen van duidelijke en eerlijke statuten, waarin onder meer het komen en gaan van deelnemers geregeld is, en wordt er gewerkt met digitale contracten. F. Bordes: “Wanneer iemand zich bij een energiegemeenschap aansluit, moet er heel wat informatie uitgewisseld worden met de distributienetbeheerder. In plaats van daarvoor tien verschillende formulieren in te vullen en op te sturen, hebben we alles in één online formulier gecentraliseerd. Nieuwe deelnemers scannen de QR-code, vullen hun gegevens en de EAN-nummers van hun meters in en kunnen zo met één klik op de knop lid worden.”

Toch zal niet elke energiegemeenschap dergelijke ondersteuning nodig hebben, meent F. Bordes. “Het is vooral aan de orde bij grote projecten met verschillende assets of heel veel verschillende gebruikers. Daar kan de administratieve taak namelijk al snel een

halve of volledige voltijdsequivalent in beslag nemen. Kleine projecten met slechts een paar deelnemers en een duidelijk afgebakende perimeter, zijn heel wat minder belastend. Die kan je relatief eenvoudig zelf opstarten, of met de hulp van regionale assistentiehubs of facilitators. Hoe dan ook is energiedelen interessant op elke schaal.”

EENVOUDIGE AFSPRAKEN

In Greenbizz zijn inmiddels zo'n twintig bedrijven bij de energiegemeenschap aangesloten. Om dat in goede banen te leiden, zijn duidelijke afspraken gemaakt. Zo wordt de energie van de pv-installatie voor iedereen aan hetzelfde, lage tarief aangeboden en wordt de beschikbare energie bij een ontoereikende productie naar rata het verbruik verdeeld. “In wezen zijn er verschillende manieren

Greenbizz Brussels is een bedrijventrum met duurzame focus.

om de verdeling van de beschikbare energie te organiseren. Je kan prioriteit geven aan bepaalde gebruikers, een vaste verdeling bepalen of, zoals hier het geval is, werken met een zogeheten dynamic key. Concreet houdt het in dat elk kwartier geanalyseerd wordt hoeveel energie elke deelnemer verbruikt, wat het aandeel daarvan is in het totale verbruik op dat moment en dat iedere deelnemer daarop een gelijk aandeel van de beschikbare pv-opbrengsten ontvangt.”

WeSmart koos niet toevallig voor de dynamic key. Volgens F. Bordes is het een van de meest eenvoudige en eerlijke manieren om de verdeling van beschikbare energie in een energiegemeenschap te organiseren. “Op deze manier verzekeren we dat ook kleine verbruikers bij een beperkte opbrengst van de lokale energie gebruik kunnen maken en is er geen discussie over wie meer of minder krijgt en waarom. We zien nog te vaak dat er heel complexe afspraken en regelingen getroffen worden, met het toekennen van verschillende prioriteiten, aparte tarieven, enzovoort. Uiteindelijk leidt dat enkel tot moeilijke discussies en onderhandelingen en een zwaardere administratieve last. Af en toe durven we bijvoorbeeld wel twee verschillende tarieven te hanteren, voor burgers enerzijds en bedrijven anderzijds, maar in de regel geldt toch dat je het best zo eenvoudig mogelijk houdt. Zo verlies je niet onnodig veel tijd en is het veel eenvoudiger om in de toekomst op te schalen.”

BEWUSTWORDING VERGROTEN

Sinds de oprichting van Greenbizz.Energy zagen de leden hun kosten voor elektriciteit gemiddeld zo'n 15% dalen. Op het hoogtepunt van de energiecrisis werden zelfs besparingen tot 30% opgetekend. “Die daling valt toe te schrijven aan verschillende factoren”, verduidelijkt F. Bordes. “In de eerste plaats is er natuurlijk het lage tarief dat binnen Greenbizz.Energy gehanteerd wordt. Ten tweede hebben energiegemeenschappen als doel om het lokale delen van energie te bevorderen en past de Brusselse distributienetbeheerder Sibelga in dit soort projecten daarom lagere nettatarieven toe. Dat betekent een bijkomende besparing tot 50 euro per MWh. In andere gewesten heeft een energiegemeenschap doorgaans enkel impact op de energiekost; niet op de nettatarieven.”

Een belangrijke derde factor, tot slot, zijn gedragsveranderingen. “Bij de start van het project moesten we deelnemers nog uitdrukkelijk attent maken op het feit dat het niet langer het voordeligste was om 's nachts te verbruiken, maar net overdag wanneer er pv-opbrengsten waren. Vandaag zien we dat heel wat gebruikers hun consumptie bewust op de productie proberen af te stemmen, bijvoorbeeld door machines op bepaalde tijdstippen te programmeren. Ook dat is een belangrijke rol van een energiegemeenschap: het

Sinds 2021 heeft Buildwise in Greenbizz Brussels twee testhallen ter beschikking. De aansluiting bij de hernieuwbare-energiegemeenschap Greenbizz.Energy volgde in februari 2025.

bewustzijn rond het eigen verbruik en de relatie met lokale, hernieuwbare productie vergroten.”

Om deelnemers bij dergelijke gedragsveranderingen te ondersteunen, stuurt WeSmart binnen Greenbizz.Energy regelmatig ‘smart recommendations’ uit. Begin 2025 gebeurde dat nog op basis van de informatie die WeSmart maandelijks via de distributienetbeheerder ontving, maar na de installatie van extra dongles op de P1-poort van de slimme meters zullen aanbevelingen in functie van realtime data gebeuren.

“Het is slechts een kleine kost om die realtime data te kunnen uitlezen, maar het betekent wel dat we veel sneller op de situatie zullen kunnen inspelen en veel gerichtere aanbevelingen zullen kunnen doen. Daarenboven zijn we volop bezig om ook AI in te schakelen om nieuwe algoritmes vast te leggen en bepaalde assets eventueel zelfs automatisch in te schakelen wanneer er een energie-overschot is. Op die manier zullen we het verbruik alsmat beter op de productie kunnen afstemmen.”

NIEUWE UITDAGINGEN

Het is niet zonder reden dat er naar artificiële intelligentie gekeken wordt om algoritmes te optimaliseren. “Het zoeken naar optimalisaties is met een dergelijke grote groep deelnemers sowieso al complex, maar met de opkomst van elektrische voertuigen en

batterijen komen daar nu nog eens extra factoren bij. Ook in Greenbizz zijn er inmiddels laadstations voor elektrische wagens en werd er geïnvesteerd in opslagcapaciteit. Dat zorgt uiteraard voor verschuivingen in het energieverbruik van de gemeenschap. Onze uitdaging de komende jaren zal dan ook zijn om een nieuw evenwicht te vinden en na te gaan hoe we de energie in deze context best toewijzen.”

TE ONTHOUDEN:

- Een energiegemeenschap is een van de manieren om aan energiedelen te doen en zo de beschikbare hernieuwbare energie optimaal en lokaal te verbruiken.
- Er zijn verschillende types energiegemeenschappen, met elk andere regels en voorwaarden. Daarnaast heeft in België elk gewest zijn eigen regels en procedures.
- Energiegemeenschappen met veel verschillende assets of gebruikers hebben baat bij slimme tools en/of een gespecialiseerde partner voor het administratieve luik.
- Voor de verdeling van de beschikbare energie worden best eenvoudige afspraken gemaakt. Zo verlies je minder tijd aan discussie en administratie en kan je in de toekomst sneller opschalen.

Locatie:	Brussel
Type gebouw:	Bedrijvencentrum
Beheerder	
energiegemeenschap:	WeSmart

